

kanatlı
sektöründe

SEKTÖR ZİYARETLERİ GÜNEŞLİ A.Ş.

Ortak akıl ortak hareket!

KONYA ZİYARETLERİMİZİN
BU AY İKİNCİSİNİ
GERÇEKLEŞTİRDİK;
KONYA'DAKİ VE ÇEVRE
İLLERDEKİ YUMURTA
ENTEGRASYONLARINA
HİZMET VEREN SERBEST
KLİNİSYENLERLE BİR KEZ
DAHA SEKTÖRÜN GÜNCEL
DURUMUNU KONUŞTUK.

Türkiye yumurtacılık sektörünün kilit oyuncularından Konya'ya geçtiğimiz ay yaptığımız ziyaretin bu ay ikincisini gerçekleştirdik ve ayrıntılı olarak yumurta üretimi yapan entegrasyonlara hizmet veren üç serbest veteriner kliniğini ziyaret ettik. Cıvıvlerin kuluçkaya girişinden yumurtlamasına kadar her türlü amadasalık hizmeti veren klinikler, bunun yanı sıra yem danışmanlığı ve ilaçlama uygulamaları da yapmakta. Kimi hekimler, komşu illerdeki veteriner hekimlerle birlikte stratejik bir birliklilik kurmuş; bu şekilde satın alma güçlerini artırmış, kısa sürede sektörün nabzını tutmuş ve yakalamış, tüm bölge ile yakın temas kurarak bu teması Ar&Ge çalışmalarıyla dönüştürmüş, erken teşhis-tedavi ve bölgeye hasa programları hazırlama

fırsatı yakalamış; kimisi ise sağılık hizmetlerini farklı, diğer hizmetleri ise farklı klinik bünyelerinde yürütmeye karar almış. Tüm bu stratejik birliklilikleri kurma ve işletmelere sunulan hizmetleri farklı klinik bünyelerinde verme ihtiyacı bölgedeki hayvan hareketlerinden ve bu hayvanlarla devamlı kurulan irtibattan kaynaklanıyor. Çünkü Konya, tek bir il olarak ele alınmıyor; Türkiye yumurta sektörünün yaklaşık % 70'ini temsil eden Afyon, Kayseri ve Çorum da hesaba katılıyor, yani başarıyı yakalamak için ortak

akıl ve ortak hareket gerektiren büyüklükte bir hayvan popülasyonu...

Ve elbette dertler aynı; biyogüvenlik açığı ve salma tavukçuluk. Biyogüvenlik ezaman, emek ve para harcanmasının kafalara kazınması gerektiğinin altını çizen hekimler; tüm dünya salgınlarla ciddi savaşlar verirken ve önlemleri en üst seviyeye taşıyanıken, Türkiye'nin salma tavuklu işletmelerine verdiği desteği yersiz buluyor ve insanların belki de hobi olarak yaptığı bu uğuru tüm sektörü riske soktuğunu vurguluyorlar. Veteriner hekimlerimizden dinliyoruz. ▶

Veteriner Hekim Uur Erdo mu , 1992 yılında Ankara Üniversitesi'nden mezun olmasının hemen ardından özel sektörde çalışmaya başlamış ve 2001 yılında tüm mesleki birikimini ve yakından takip ettiği dünya gelişmelerini memleketi Konya'daki sektör ortaklarına sunmayı ve onları nasıl ilerletilebileceğinin yollarını aramayı hedef edinmiştir .

Uur Bey, öncelikle size ve Nam Veteriner Kliniği'nin kuruluşundan itibaren biraz tanyalım

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi 1992 yılı mezunuyum. 2001 yılına kadar farklı damızlık entegrasyonlarında çalıştım; yani sahnenin öteki tarafında. . Son sonra, o dönemlerde günde yaklaşık 30 bin kesim kapasitesi olan Konya Azim Tavukçuluk'ta görev aldım ve 2001 yılında, ticari bilgi birikimi ve sektörel bakı açısı kazandıma emin oldum um noktada, çocukluk arkadaşım Orhan Bayır ile birlikte kendi imiz yapmaya karar verdik. Yaklaşık 16 yıllık bir firmayız.

Yani sektörün üretimaya indanglıyorsunuz

Broyler, yumurta, yarka, damızlık. . Bu alanların her birinde çalışarak bulunduğumuz noktaya geldik. Söz konusu süreçte, firmaların Ar-Ge desteklerini aldık. Patronlarımız ticari açıdan ve bilgi bakımından yeti memize imkan sağladılar. Biz de bu birikimi sektöre nasıl aktaracağımızıyla yola çıktık. Ancak 2001 yılı krizi ile ne olduğümüzü aırdık. Farklı bir organizasyon içerisine girmenin gerekliliğini hissettik ve Afyon'dan Celalettin Çankaya, Kayseri'den Yavuz Toruno lu ve Konya'dan Bilal Mermer ile 2003 yılında stratejik bir ortaklık kurma kararı aldık. Yumurta tavuklarının beslenmesi, sağlığı ve koruyucu hekimlik noktasında bir sinerji yakaladık ve bu sinerji satın alma gücümüzü artırdı ve teknik argümanlara ulaşmada kolaylıklarını beraberinde getirdi. Elbette bu birlemin organik bir birlemeden ziyade stratejik olduğunu bir kez daha belirtmek gerekiyor.

Yani Konya, Kayseri ve Afyon'da ortak bir hareket söz konusu diyebilir miyiz?

Stratejik bir birlikteliğin söz konusu olduğunu söyleyebiliriz. Tedarik birlikteliği, hem satın alma gücünü artırıyor hem de çok kısa sürede sektörün nabzını tutma ve takip etme fırsatı sağlıyor. Çünkü bu bölge, neredeyse Türkiye yumurta sektörünün % 70'ini temsil eden bir bölge. 20 milyon üre-

“Ortak hareket ederek birçok kapı açılabilir”

“HASTALIKLARLA YA AMAYI Ö RENMENİN VAKTİ GELDİ. SEKTÖRÜN FİYAT BELİRLİYİCİSİ ARTIK YEM VE CİVCİV FİYATLARI DEĞİL; HASTALIKLAR... SALGIN KRİZLERİN HAFİF ATLATMAYI BAŞARABİLİRSEK EKONOMİK ÜRETİM YAPMAYI DA BAŞARABİLİRİZ.”

Veteriner Hekim Uur Erdo mu , “Büyüleri inşa etti ama biliyordunuz anahtarı kayırmayacaklar”

tim ile Afyon, 14 milyon ile Konya, 8 milyon ile Kayseri ve Çorum dersek, yaklaşık 60 milyon hayvanla yakın temas içerisindeyiz ve tüm sınırları dokunuyoruz. Tüm bunları Norm çatısı altında yapıyoruz fakat bölümüzün aslen böyle; beslenme ve yem katkı tedariki Norm Veterinerlik'in, ilaç grubu ise Kayseri Okyanus Ecza Deposu sorumluluğunda.

Özellikle üretim tesislerinde enfeksiyöz hastalıklar büyük risk Mücadelenin neresinde hataya düğünüz?

2005 yılı Türkiye kanatlı sektörünün miladi niteliği taşıyor. 2005 yılından önce, insanlar kanatlı yetiştiriciliğini çok hafife alıyordu. Sadece psikolojik bir tatmin amaçlı için biyogüvenlikten söz ediliyordu. 2005 yılı sonrasında ise tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de iler tersine döndü ve özellikle yumurtacılar için resmi tedi. Birlikte hareket etmenin önemi idrak edildi, yumurta birliklerinin aksiyonları ön plana çıktı ve ortak hareket ederek birçok kapının açılacağı görüldü. Ancak, insanın kötü günleri unuttur; biz de sektör olarak yaşanan kötü günleri bir süre sonra unuttuk.

2005-2008 yılları arasında insanlar canı gönülden biyogüvenlik meselesi üzerine eğildi; yatırımlar yapıldı, girişimler kontrol edildi. Fakat ciddi paralar kazanmaya başlamakla birlikte tekrar bir rahatsızlık çıktı ve ilerinin her zaman yolunda gideceğini kanaati oluşmaya başladı. Bu ekilde üç senelik bir saltanat yaşandı; kapasiteleri büyütme adına yeni yatırımlar yapıldı ve hayvan hareketleri ile birlikte flora gittikçe aşırla mayabandı. Ve 2010-11 yıllarında kaçınılmaz bir patlak daha...

Peki, bu kısır döngüden yarı anyo?

2012 yılından beri tüm kanatlı sektörü biyogüvenlik diye haykırıyor. Üreticiler bu konunun önemini çok iyi biliyorlar ancak gereken önemi vermiyorlar. Örneğin, her kümesin girişinde havuzlar ve tünel var; görünümüne göre yatırımlar yapılırken biyogüvenlik önem verilmi. Fakat kılı geliyor; dezenfektanlar donuyor, havuzda sıvı yok... Titizlik konusunda ciddi eksiklikler var. Sektörün maddi gücü var ancak zihnen harekete geçme konusunda bir atalet söz konusu. Niye yaptığımızı biliyoruz ama hakkıyla yapmayı başaramıyoruz.

Ayrıca programları hazırlanırken kendikattettiniz noktalar nelerdir?

Çok iyi uygulama yapıyorsanız klasik bir programla ilgili başlamak mümkün. Devletin GMP kuralları alıyor, hemen hemen bütün firmaların hem Avrupa hem de Türkiye standartlarına uygun GMP belgeleri var ve bu alımlarda gümrüklerde İMüdürlüklerimizin belirlediği prosedürler çerçevesinde kontrol ediliyor. Yani aşı bize steril bir ekilde geliyor ve geriye iyi bir uygulama ile hayvanın bağımsız sistemini maksimum seviyede tutmak ve bölgesel veteriner hekimlerin hastalık hakimiyetleri içinde bir aşı programı hazırlamak kalıyor.

Biz bu konuda, kendi bünyemizde, belki de Türkiye yumurta sektöründe ilk olan bir çalışmaya yürütüyoruz. Sırf aşılama için 8 aylık teknisyeni istihdam ediyoruz. Uzun vadede ekonomik anlamda ne gibi sonuçlar alacağımızı kestiremiyoruz fakat sabretmemiz gerektiğinin farkındayız.

Çok sık üreticilerle bir araya geliyorsunuz. Kararları nasıl alıyorsunuz?

Söz ettiğim gibi, biyogüvenlik açısı elimizi ayağımızı başıyor. Biyogüvenlik esrünü döndürün andasından bıçaklanırsınız. Bu kaçınılmazdır. Her letmenin biri personeli ve ithalat/ıhracat departmanı nasıl varsa, yem fabrikasından, üretime, paketlenmeye ve lojistiğe kadar tüm süreçleri denetleyen bir biyogüvenlik personelinin de olması lazım. Biyogüvenlik e para harcanması gerektiğini kafalara kazıma vakti artık geldi.

Salmata vukyeti tiridli ikonusundanda söyleyebilirsiniz?

Salma tavuk, sadece Türkiye'nin değil, dünyanın problemi. World Poultry'de yakın zamanda hastalıkların insidenslerinde ciddi bir yükseliş oldu. Buna dair bir yazı okudum. Avrupa'da da freerange yetiştirme var ancak bu Türkiye'de çok daha içler acısı; alanın etrafında çit yok, neresinden tutsanız korunaklı değil. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporlarına göre konu ırsam, u anda Avrupa, çok agresif bir ekilde yayılım gösteren H5N8 ile u ruyor; Romanya, Macaristan, Ukrayna, Rusya, Fransa, Almanya, Hollanda, hatta yanı başımızdaki ran, srail...Türkiye ise göç yollarının üzerinde ve mevcut riskin ortasında çanak gibi kalmı durumdayız.

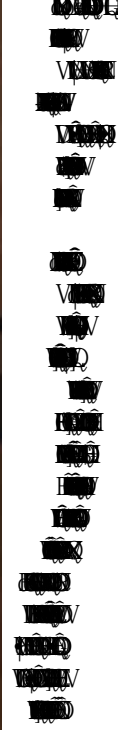
Sorumlu nasıldüsten dengleyeceğiz? Bantta kalırbaki ağısını kazanmak lazım?

Hastalıklarla ya amayı öğrenmenin ve savaşmanın vakti geldi. Sektörün fiyat belirleyicisi artık yem ve civciv fiyatları değil; hastalıklar. Salgın krizlerini hafif atlatmayı başarabilirsek ekonomik üretim yapmayı da başabiliriz. 1 ay önce 15 kuru olan yumurta u anda 40 kuru; dengeler çok hızlı değişiyor.

Bir diğer konu, fusariotoksinler. Son iki yıldır, küresel ısınma ve kuraklık nedeniyle yemlerdeki fumisin ve DON oranlarında ciddi yükselişler söz konusu. Toksin, immunsupresyon demek, yaptığımızı in karlı alamamak demek. ▶

EXa
p d W&V
No Z&dk
Z&ekŞ

“ŞİMDİ GİDİYORUM KENDİMİ GÖZDEN KAYBETMİŞİM”

“ORGANİK YUMURTAYA TALEP DEVAMLILIK ARTIYOR, SALMA TAVUKÇULUK HER GEÇEN GÜN YAYGINLAŞIYOR. BÜYÜK BİR RİSK OLMASININ YANINDA, BÜYÜK DE BİR KANDIRMA SÖZ KONUSU. SEKTÖRÜ BİTİREN, GEZEN TAVUKLARDIR.”

